

RAPPORT FRÅ PROGRAMSENSOR OM BACHELORPROGRAMMET I ARBEIDS- OG ORGANISASJONSPSYKOLOGI VED INSTITUTT FOR SAMFUNNPSYKOLOGI, DET PSYKOLOGISKE FAKULTET, UNIVERSITETET I BERGEN, FOR 2020

Samanfatting:

Den faglege kvaliteten i bachelorprogrammet i arbeids- og organisasjonspsykologi er utvilsamt høg. Litteraturen er sentral og oppdatert, undervisings- og vurderingsformene svarar i stor grad til krava i kvalifikasjonsrammeverket, læringsutbytta er stort sett grundige og godt gjennomarbeida. Kort sagt så verkar studieopplegget godt gjennomtenkt og gjennomført. Programsensor har likevel nokre kommentarar og forslag til endringar, som er samanfatta her:

1. Har studieprogrammet i arbeids- og organisasjonspsykologi ei hensiktsmessig samansetting av emne og undervisnings- og vurderingsformer som er i tråd med programmet sin studieplan (mål og innhald)?
 - a. Det er klar samanheng mellom studieplanen til programmet og emna. Metode er nemnt i læringsutbytta, men ikkje i «Fagleg innhald». Det kan vurderast å nemne metode også der.
 - b. Studieprogrammet har undervisningsformer som er i tråd med studieplanen.
 - c. Det kan gjerast ei nærmare undersøking av om dei formative og summative vurderingsformene i nokre emne i tilstrekkelig grad testar ferdigheiter og generell kompetanse.
2. Er læringsutbytta på dei enkelte emna i tråd med Kvalifikasjonsrammeverket for høgare utdanning?
 - a. Programmet som heilskap tilfredsstiller utan tvil kvalifikasjonsrammeverket for bachelorutdanningar.

I tillegg er det notert ein del moment som ikkje er knytt til dei to punkta over og som er nærmare forklart til slutt i dokumentet:.

- Læringsutbyttebeskrivingane i ulike emne varierer i kor mykje og kor detaljert informasjon dei gir.
- Dei fleste emna har obligatorisk aktivitet, med nokre unntak. Obligatorisk aktivitet gjer det mogleg å teste ferdigheiter og generell kompetanse, som kan vere vanskelig å teste på eksamen. Det kan vurderast å innføre obligatorisk aktivitet på alle emna.
- Oversikten over emna i programmet er forvirrande og kan forenklast, og deler av den må oppdaterast.

Oppgåvene til programsensor:

Programsensor skal vurdere den faglege kvaliteten på studieprogramma: litteratur, undervisningsformer, vurderingsformer, læringsutbytte, studieopplegg og gjennomføring m.m. Programsensor står i tillegg fritt til å kome med eigne kommentarar om alle tilhøve ved undervisninga, strukturen og innhaldet i studieprogramma. Ut over dette har Institutt for Samfunnspsykologi skissert følgjande oppdrag for programsensorperioden 2020: 1. Har studieprogramma i generell psykologi og arbeids- og organisasjonspsykologi ei hensiktsmessig samansetting av emne og undervisnings- og vurderingsformer som er i tråd med programmet sin studieplan (mål og innhald)? 2. Er læringsutbytta på dei enkelte emna i tråd med Kvalifikasjonsrammeverket for høgare utdanning? https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/uh/utbyttebeskrivelser_kvalifikasjonsrammeverk_endelig_mars09.pdf

Programsensor har i 2020 ikkje delteke i drøftingar i fagmiljøet om kvalitetsutvikling i programma.

Om bachelorprogrammet i Arbeids- og organisasjonspsykologi

Programmet har 60 plassar, og har særskild god inntakskvalitet med minimum 48,3 poeng for førstegangsvitnemål og 54,3 poeng ved ordinært opptak.

Oppbygginga av programmet

Bachelorprogrammet i arbeids- og organisasjonspsykologi inneheld 30 studiepoeng obligatoriske innføringsemne, 120 studiepoeng obligatoriske spesialiseringsemne, og 30 studiepoeng valfrie emne. Innføringsemna er Ex.phil., psykologiens historie, og metode. Spesialiseringsemna er åtte sentrale emne som varierer mellom fem og 30 studiepoeng og inkluderer bacheloroppgåva. Valfrie emne utgjer dei resterande 30 studiepoenga., og kan i prinsippet fyllast med alle typar godkjend høgare utdanning som ikkje overlappar med emne som er obligatoriske i programmet. Fleire slike emne er tilbydd ved fakultetet.

I studieprogrambeskrivinga som er på nettsidene til programmet ser det ut til å vere ein mangel. Under «Obligatoriske emne» står det at «spesialiseringa i arbeids- og organisasjonspsykologi er på 120 studiepoeng», medan dei sju emna som står der utgjer 105 studiepoeng. Lenger nede på nettsidene, under «Spesialisering» er emnet PSYK106 ført til, og då utgjer dei obligatoriske spesialiseringsemna 120 studiepoeng. Eg har tatt utgangspunkt i den lista over emne som utgjer 120 studiepoeng.

Programmet sin studieplan (mål og innhald)

I studieplanen til programmet står det at mål og innhald til programmet er: «Et bachelorstudium i arbeids- og organisasjonspsykologi vil gi studenten inngående innsikt i menneskelig samhandling og

kommunikasjon i arbeidslivet og betydninga av gode og dårlige arbeidsmiljø for medarbeidars velvære og effektivitet og produktivitet i verksemda.

Fagleg innhald:

Bachelorprogrammet i arbeids- og organisasjonspsykologi er 3-årig (180 studiepoeng). Det skal innehalde inntil 30 studiepoeng innføringsemne, 120 studiepoeng med spesialisering (1 1/2 års studium) innanfor arbeids- og organisasjonspsykologi eller ein godkjend fagkombinasjon. Alle, eller delar av dei siste 30 studiepoenga, kan veljast frå andre fag. Eit fullført bachelorprogram fører fram til graden Bachelor i arbeids- og organisasjonspsykologi.

Studiet tek utgangspunkt i det faktum at arbeidslivet er ein av dei viktigaste arenaene for menneske i vår tid. Gjennom arbeid treff vi andre, realiserer og utviklar oss som menneske og skaffar oss eit materielt livsgrunnlag. I løpet av studiet vil du få eit grunnleggjande innsyn i korleis enkeltindivid reagerer og handlar i høve til ulike sider ved organisasjons- og arbeidsliv, og kva verkemiddel ein kan nytte for å utvikle individ, grupper og organisasjonar, og også kva ein kan gjere for å førebyggje og handtere problem som kan finne stad på arbeidsplassen.

Det vert lagt vekt på å formidle kunnskap om og forståing av sentrale temaområde slik som: organisasjonsteori, leiing, psykososiale arbeidsmiljøfaktorar, stress, meistring, utbrenning, jobbtrivsel, mobbing, konflikthandtering, organisasjonskultur, organisasjonslæring, omstillingar, rekruttering, turnover, jobbusikkerheit, arbeidsevne, mangfald, psykologiske kontraktar, karriereutvikling, sjukefråvere og helse i arbeidslivet.»

1. Har studieprogrammet i arbeids- og organisasjonspsykologi ei hensiktsmessig samansetting av emne og undervisnings- og vurderingsformer som er i tråd med programmet sin studieplan (mål og innhald)?

Har studieprogrammet ei hensiktsmessig samansetting av emne som er i tråd med programmet sin studieplan (mål og innhald)?

Bachelorprogrammet i arbeids- og organisasjonspsykologi inneheld følgjande: Innføringsemna er 30 studiepoeng og inneheld PSYK111 Psykologiens historie og PSYK13 Psykologisk metode som er grunnleggjande emne som dei aller fleste bachelorprogram i psykologi inneheld. Ex. phil. er obligatorisk for alle som studerer ved UiB.

Obligatoriske spesialiseringemne er totalt 120 stp.: PSYK106 Personalpsykologi (15 stp.), PSYK110 Arbeids- og organisasjonspsykologi (30 stp.), PSYK112 Sosial- og personlegdomspsykologi (10 stp.), PSYK114 Utviklings-, kognitiv og biologisk psykologi (15 stp.), PSYK200 Leiingspsykologi (15 stp.), PSYK201 Bacheloroppgave i arbeids- og organisasjonspsykologi (15 stp.), PSYK202 Metode (15 stp.), PSYK210 Nyare teoretiske, metodiske og empiriske bidrag i arbeids- og organisasjonspsykologi (5 stp.).

Det er totalt 150 stp. med obligatoriske emne i programmet. Valfrie emne utgjør dei resterande 30 stp.

Vurdering:

Tema som blir nemnt i studieplanen kan finnast i følgjande emne:

PSYK106 Personalpsykologi : psykososiale arbeidsmiljøfaktorar, utbrenning, jobbtrivsel, mobbing, konflikthandtering, sjukefråvere og helse i arbeidslivet, arbeidsevne, mangfald.

PSYK110 Arbeids- og organisasjonspsykologi: organisasjonsteori, organisasjonskultur, organisasjonslæring, omstillingar, rekruttering, turnover, jobbusikkerheit.

PSYK112 Sosial- og personlegdomspsykologi: psykologiske kontraktar.

PSYK114 Utviklings-, kognitiv og biologisk psykologi: stress, meistring.

PSYK200 Leiingspsykologi: leiing, karriereutvikling.

PSYK201 Bacheloroppgave i arbeids- og organisasjonspsykologi:

PSYK202 Metode: metode er ikkje eksplisitt nemnt i «Fagleg innhald» i studieplanen, men er nemnt i læringsutbyta.

PSYK210 Nyare teoretiske, metodiske og empiriske bidrag i arbeids- og organisasjonspsykologi: sjukefråvere og helse i arbeidslivet mm.

Alle tema som blir nemnt i studieplanen kan finnast igjen i eitt eller fleire emne i studieplanen.

Metode er ikkje nemnt i «Fagleg innhald», sjølv om emnet utgjør 15 stp., men er tatt med i læringsutbyta. Det kan vurderast å inkludere metode også i «Fagleg innhald». Samansetting av emne er relativt lik den ein finn med samanliknbare studieprogram, dvs. programma ved UiO og NTNU. Det er klar samanheng mellom studieplanen og emna. Studieprogrammet har utan tvil ei hensiktsmessig samansetting av emne som er i tråd med programmet sin studieplan.

Har studieprogrammet hensiktsmessige undervisningsformer som er i tråd med programmet sin studieplan (mål og innhald)?

PSYK106 er eit 15 stp. emne med 30 timar undervising og seminar. PSYK110 er eit 30 stp. emne med 51 timar undervising og seminar. PSYK111 er eit 15 stp. emne med 17 dobbeltimar forelesing, samt seminar. PSYK112 er 10 stp. og har 12 dobbeltimar forelesing, samt seminar. PSYK113 er 5 stp. og har åtte dobbeltimar forelesing, samt seminar. PSYK114 er 15 stp. og har 18 dobbeltimar, samt seminar. PSYK200 er eit 15 stp. emne med 32 timar undervising, seminar og gruppeøvingar. PSYK201 er eit 15 stp. emne og har ni timar forelesingar og seminar. PSYK202 har 12 dobbeltimar forelesing, samt 12 timar øvingar. PSYK210 har 11 timar undervising og seminar.

Vurdering: Studieprogrammet har undervisningsformer som er forelesingar og seminar i alle emne, og enkelte emne har også øvingar og gruppearbeid i tillegg. Det betyr at alle emne har studentaktive undervisningsformer i form av seminar og/eller øvingar. Undervisningsformene er lik dei som tilsvarende studieprogram ved UiO, NTNU og UiT har. Kunnskapsdelen i læringsutbyttet dekkast i forelesingane, og seminaraktivitet kan dekke ferdigheits- og generell kompetansedelen. Det konkluderast med at studieprogrammet har undervisningsformer som er i tråd med studieplanen.

Har studieprogrammet hensiktsmessige vurderingsformer som er i tråd med programmet sin studieplan (mål og innhald)?

Vurderingsform kan vere summativ, der studenten sitt læringsutbytte testast ved slutten av emnet, eller formativ, der studenten må tilfredsstill eitt eller fleire obligatoriske arbeidskrav for å få gå opp til eksamen. Alle dei obligatoriske emna i programmet har både summative og formative vurderingsformer:

Summative vurderingsformer:

PSYK106: 4 timar skuleeksamen der to av tre oppgåver skal svarast på.

PSYK110: 8 timars skuleeksamen der ein del testar spesifikk kunnskap og ein del der denne kunnskapen settast inn i ein samanheng.

PSYK111: 4 timars skuleeksamen der ein skal svare på 2 av 3 essayoppgåver i innføring i psykologi og 1 av 2 i psykologiens faghistorie. Studenten må svare tilfredsstillande på alle oppgåvene for å greie eksamen.

PSYK112: 4 timars skuleeksamen der studentane skal svare på 2 av 3 oppgåver innan kvart av felte personlegdomspsykologi og sosialpsykologi, til saman 4 essayoppgåver. På eksamen må ein svare tilfredsstillande på alle oppgåvene for å greie eksamen.

PSYK113: 3 timars skuleeksamen der ein skal svare på 1 av 2 oppgåver i vitskapsteori og 1 av 2 oppgåver innan kvantitativ og kvalitativ metode. Ein må ein svare tilfredsstillande på begge oppgåver for å greie eksamen.

PSYK114: 5 timars skuleeksamen med 6 essayoppgåver (2 frå kvart temaområde) der 3 oppgåver skal svarast på (1 frå kvart temaområde).

PSYK200: 4 timars skuleeksamen der to av tre oppgåver skal svarast på.

PSYK201: Skriftleg gruppeoppgåve.

PSYK202: 4 timar skuleeksamen der ein skal svare på både ei kvalitativ og ei kvantitativ oppgåve.

PSYK210: Det nyttast ikkje summativ vurdering, berre formativ. Det nyttast ikkje karakterskala.

Formative vurderingsformer som må vere godkjent for å gå opp til eksamen:

PSYK106: Har ikkje obligatorisk aktivitet.

PSYK110: Har ikkje obligatorisk aktivitet.

PSYK111: Obligatorisk innlevering (arbeidskrav) er ei oppgåve på 1000 ord.

PSYK112: Arbeidskrav er bestått fleirvalstest.

PSYK113: Arbeidskrav er bestått fleirvalstest.

PSYK114: Arbeidskrav er bestått fleirvalstest.

PSYK200: Deltaking i undervisinga er obligatorisk.

PSYK201: Deltaking på undervisninga er obligatorisk. Ein munnleg gruppepresentasjon av oppgåva i plenum.

PSYK202: Arbeidskrav er to beståtte fleirvalstestar.

PSYK210: Aktiv deltaking på seminar, artikkellesing og gruppearbeid som førebuing til studentstyrt undervising. Presentasjon av vitskapeleg tekst, leing av gruppe og plenumsdiskusjon av tekstar. Karakterskala er «stått/ikkje stått».

Vurdering: Det er i hovudsak skuleeksamen som brukast som summativ vurderingsform, med eitt unntak, PSYK210, der berre formativ vurdering nyttast. Skuleeksamen kan nyttast til å teste alle tre momenta i læringsutbyttet (kunnskap, ferdigheiter, og generell kompetanse), gitt at det er nok tid per oppgåve til dette. I PSYK111 er det 80 minutt per oppgåve, I PSYK112 er det 60 minutt per oppgåve, og i PSYK113 er det 90 minutt per oppgåve. I dei andre emna med skuleeksamen har kandidatane litt betre tid på kvar oppgåve. . Dersom ferdigheiter og generell kompetanse i mindre grad testast under eksamen så kan disse testast gjennom obligatorisk aktivitet i den formative vurderinga.

Formativ vurdering: PSYK106 og PSYK110 har ikkje formativ vurdering i form av obligatorisk aktivitet, og PSYK210 har som sagt berre formativ vurdering. I dei andre obligatoriske emna gjeld at for å gå opp til eksamen må obligatorisk aktivitet (arbeidskrav) vere bestått, som er fleirvalstestar eller deltaking i undervisinga. Obligatorisk aktivitet kan vere ein god måte å teste læringsutbytte som ikkje blir testa under eksamen. Ettersom eksamen vil teste kunnskapen som studenten har tilegna seg, og kanskje i mindre grad ferdigheiter eller generell kompetanse, så kan arbeidskrava nyttast til å teste disse. Då er ikkje fleirvalseksamen egna som formativ vurdering, då fleirvalseksamen berre testar kunnskap. To av emna med minst tid per oppgåve under eksamen, PSYK112 og PSYK113, har likevel fleirvalstestar som obligatorisk aktivitet. Det kan gjerast ei nærmare undersøking av om vurderingsformene i disse emna er i tråd med krav til ferdigheiter og generell kompetanse.

2. Er læringsutbyta på dei enkelte emna i tråd med Kvalifikasjonsrammeverket for høgare utdanning?

Kvalifikasjonsrammeverket for høgare utdanning set følgjande krav til den kunnskap, dei ferdigheiter, og den generelle kompetanse som kandidaten skal ha etter fullført bachelorgrad:

Tolking av oppdrag 2: Disse krava skal tilfredsstillast etter fullført bachelorgrad. Det er såleis læringsutbyttet på dei samla emna som skal tilfredsstille krava. Læringsutbyttet på det enkelte emne må derfor tilfredsstille eitt eller fleire av krava ovanfor, for å bidra til at programmet (alle emna) tilfredsstiller dei samla krava. Det er derfor gjort ei vurdering av kvart emne for å finne om emnet tilfredsstiller eitt eller fleire av krava til kunnskap, ferdigheiter og generell kompetanse.

Kunnskap:	
Kandidaten...	
- har brei kunnskap om sentrale tema, teoriar, problemstillingar, prosessar, verktøy og metodar innan fagområdet.	Ja. Alle emna tilfredsstiller dette kravet ved å ha sentral og oppdatert anbefalt litteratur.
- kjenner til forskings- og utviklingsarbeid innan fagområdet.	Ja. Alle emna tilfredsstiller dette kravet ved å ha sentral og oppdatert anbefalt litteratur.
- kan oppdatere sin kunnskap innan fagområdet.	Ja. Dette er ikkje eksplisitt nemnt i læringsutbyttebeskrivingane i emna, men ved å kjenne relevant teori og metode så må ein anta at kandidaten også kan ta til seg ny kunnskap. Alle emna tilfredsstiller dette kravet.
- har kunnskap om fagområdets historie, tradisjonar, eigenart og plass i samfunnet.	Ja. Alle emna tilfredsstiller dette kravet, og programmet inneheld også PSYK111 som framstiller psykologiens historie.
Ferdigheiter:	
- kan anvende fagleg kunnskap og relevante resultat frå forskings- og utviklingsarbeid på praktiske og teoretiske problemstillingar og	Ferdigheiter kan testast gjennom eksamen eller gjennom seminaraktivitet, diskusjonsgrupper og øvingsgrupper for eksempel. Skal dette testast gjennom eksamen, må eksamensoppgåvene formulerast slik at studenten viser at han/ho kan anvende fagleg kunnskap og treffe grunngjevne val. Ein annan måte å teste ferdigheiter er gjennom seminar osv. Alle dei obligatoriske emna har obligatorisk aktivitet der ferdigheiter kan utviklast og testast, og oppfyller dette kravet.

treffe grunnjevne val.	
- kan reflektere over eigen fagleg utøving og justere denne under rettleiing.	Ja. Alle emna har seminaraktivitet der rettleiing inngår.
- kan finne, vurdere og vise til informasjon og fagstoff og framstille dette slik at det belyser ei problemstilling	Ja. Å finne informasjon er sentralt i arbeidet med PSYK201, og er ein del av arbeidet også med dei andre emna.
- kan beherske relevante faglege verktøy, teknikkar og uttrykksformer	Ja. Alle emna tilfredsstiller dette kravet.
Generell kompetanse:	
Kandidaten...	
- har innsikt i relevante fag- og yrkesetiske problemstillingar.	PSYK202 Metode og PSYK201 Bacheloroppgåva tilfredsstiller dette kravet.
- kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgåver og prosjekt som strekk seg over tid, aleine og som deltakar i ei gruppe, og i tråd med etiske krav og retningslinjer.	PSYK201 Bacheloroppgåva tilfredsstiller dette kravet.
- kan formidle sentralt fagstoff som teoriar, problemstillingar og løysingar både skriftleg, munnleg og	Ja. Gjennom seminaraktivitet tilfredsstiller alle emna dette kravet. Enkelte emne har eksplisitte krav om å presentere fagstoff munnleg for andre studentar, m.a. PSYK210.

gjennom andre relevante uttryksformer.	
- kan utveksle synspunkt og erfaringar med andre med bakgrunn innan fagområdet og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis.	Ja. Gjennom seminaraktivitet tilfredsstiller alle emna dette kravet. Enkelte emne har eksplisitte krav om å presentere fagstoff munnleg for andre studentar, m.a. PSYK 201 og PSYK210.
- kjenner til nytenking og innovasjonsprosessar.	Nytenking blir dekket i alle emna, og overlappar vel med innovasjon. Det er oppdatert kunnskap og utvikling av kunnskap som blir presentert, så dette blir dekket i programmet.

Summert opp så tilfredsstiller alle emna krava til kunnskap. Alle emna dekker det relevante tema godt og gir ei innføring i oppdatert teori og forskning, samtidig som historiske perspektiv er tatt med. Ferdigheiter er vanskeligare å vurdere, då det i stor grad avheng av innhaldet i seminar, gruppearbeid og øvingar. Alle emna har seminaraktivitet, og enkelte emne har også øvingar, så det er lagt til rette for at studentane kan anvende kunnskapen, reflektere over fagleg aktivitet, finne relevant litteratur, og beherske faglege verktøy. Alle emna tilfredsstiller minst tre av dei fem krava til generell kompetanse, og enkelte emne tilfredsstiller alle krava. Programmet som heilskap tilfredsstiller utan tvil kvalifikasjonsrammeverket for bachelorutdanningar.

ANDRE MOMENT SOM IKKJE INNGÅR I DEI TO OPPGÅVENE GITT TIL PROGRAMSENSOR

Læringsutbyttebeskrivingane i ulike emne varierer i kor mykje og kor detaljert informasjon dei gir. Dei fleste gir fylldig og detaljert informasjon. PSYK210 «Nyare teoretiske, metodiske og empiriske bidrag i arbeids- og organisasjonspsykologi» gir relativt lite og generell informasjon og ein kan vurdere å presisere og konkretisere læringsutbyttet i større grad dersom dette er mulig. Emnet skil seg ut frå dei andre emna då det presenterer nyare teori og metode og har stor grad av studentinvolvering, så det kan vere at det ikkje er mulig eller ønskelig å presisere læringsutbyttet i større grad.

Dei fleste emna har obligatorisk aktivitet, med unntak av PSYK106 og PSYK110. Det kan vere grunnar til det som er ukjente for programsensor. I tilfelle det var gått «under radaren» så nemnast det her. Obligatorisk aktivitet gjer det mogleg å teste ferdigheiter og generell kompetanse, som kan vere vanskelig å teste på eksamen.

Studieprogrambeskrivinga: Oversikten over emna i programmet er forvirrande, då dei same emna beskrivast både under «obligatoriske emne» og «spesialisering». Eitt av disse avsnittet kan derfor fjernast, og mitt forslag er å fjerne avsnittet «spesialisering». Alle emna er obligatoriske så den

tittelen vil dekke disse emna. Under «obligatoriske emne» manglar PSYK106, som er nemnt i «spesialisering», som også er forvirrande. Under «Planforslag» 1. og 2. semester, refererast til emne som ikkje finnast i programmet, m.a. EXFAC03P og PSYK100. Denne informasjonen må oppdaterast.

25.10.20

Magne Arve Flaten, programsensor

Instituttleiar ved Institutt for åtferdsvitskap, OsloMet

Professor ved Institutt for psykologi, NTNU

Rapport

programevaluering

bachelorprogrammet i generell psykologi 2020

Denne evalueringen omfatter bachelorgraden i generell psykologi i perioden 2015-2020. Forrige programevaluering ble gjort 2014.

Bakgrunnen for evalueringen er bestilling fra fakultetsadministrasjonen og mal og informasjon fra mai 2020 (begge vedlagt).

Noen av de endringene implementert på emnenivå i programmet i evalueringsperioden er bl.a.

- årsstudiet i psykologi ikke lenger er opptaksgrunnlag for profesjonsstudiet
- strukturen på førsteåret er endret (ex.phil. fjernet, og valgfrie kurs er lagt til)
- Det er åpnet for suppleringsopptak/intern overgang fra årsstudiet til andre året på bachelorgrad.

Evalueringen er utarbeidet av programansvarlig Ståle Pallesen og programkoordinator Sondre Kleppa Øvrebø. Tillitsvalgt på 3. år på bachelor har fått rapporten til gjennomlesing.

22.12.2020

Innhold

Krav til studietilbudet i UiBs system for kvalitetssikring av utdanningene	3
Opptakskrav og opptakstall	3
Gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon	4
Vurdering av læringsmiljø	5
Krav til studietilbudet i Studietilsynsforskriften.....	6
System for kvalitetssikring	6
Kvalitetssikring	6
Studentinvolvering.....	6
Tilhørende forskrifter	7
Studieplan	7
Nivå på læringsutbyttet	8
Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk	8
Læringsutbytte og infrastruktur	9
Innhold og oppbygging.....	9
Infrastruktur	11
Undervisnings- og vurderingsformer	11
Faglig innhold	14
Faglig oppdatert studietilbud.....	14
Relevans	14
Arbeidsomfang.....	14
Kobling til forskning.....	15
Internasjonalisering.....	16
Praksis	16
Krav til fagmiljø i Studietilsynsforskriften	16
Fagmiljøets størrelse	16
Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse	17
Faglig ledelse	17
Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse	18
Internasjonalt og nasjonalt samarbeid	18
Vedlegg.....	19

Krav til studietilbudet i UiBs system for kvalitetssikring av utdanningene

Opptakskrav og opptakstall

Bachelorgraden i generell psykologi har 60 studieplasser per år, hvilket tilsier at kapasiteten er 180 studieplasser til enhver tid, fordelt på 3 år. De siste 5 årene har det vært et stort antall søkere til programmet. Det har således ikke vært utfordringer med å fylle plassene. Pga. noe forventet frafall tilbys det initialt flere studieplasser (overbooking) enn det studiet er dimensjonert for. Tabell 1 viser hvor mange søkere som i årene 2015-2020 hadde bachelorgraden i generell psykologi som førsteprioritet gjennom samordnet opptak, hvor mange som startet på graden og nedre opptakspoenggrense i gruppe 1 og 2 (ordinær/primær).

Tabell 1. Søker med generell psykologi som førsteprioritet gjennom samordnet opptak og antall som startet på graden i årene 2015-2020

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Søkere med BaGen som førstepri gjennom Samordnet Opptak	256	171	220	233	256	249
Antall påbegynt graden	67	61	64	78	77	69
Nedre opptakspoenggrense gruppe 1/2	53,1/47,6	53,7/49,2	53,7/49,2	54,5/49,2	55,0/50,0	56,4/51,1

Som det fremgår av tabell 1 har søkertallene vært gode/tilfredsstillende og en har dermed kunne starte med store nok kull hvert år. Nedre opptakspoenggrense viser også at den faglige kvaliteten på søkerne har vært meget god. Spesifikke tiltak for å øke inntakskvaliteten har derfor ikke vært implementert. Fakultetet og instituttet jobber imidlertid på generell basis med utstrakt informasjonsvirksomhet for å markedsføre våre studieprogrammer.

Tabell 2. Gjennomsnitt studiepoeng avlagt blant registrerte studenter på bachelorgraden i generell psykologi per student per semester per kull (2015-2018)

A Tallene

Fakultet	Semester					
	1	2	3	4	5	6
17 Det psykologiske fakultet	21,0	23,6	22,1	28,9	17,7	25,7
Grand Total	21,0	23,6	22,1	28,9	17,7	25,7

Som det fremgår av tabell 2 varierer produksjonen noe fra semester til semester. Grunnen til at produksjonen er relativt sett er lav første semester er at det da trolig er størst frafall. Den lave

studiepoengproduksjonen i 5. semester reflekterer at mange studenter da er på utveksling. Den gjennomsnittlige studiepoengsproduksjon per student for alle studenter på fakultetet er til sammenlikning om lag 24.8 poeng (snitt for vår og høst 2018).

Gjennomføring, frafall og kandidatproduksjon

Tabell 3. Antall med fullført grad og prosent frafall i årene 2015-2017

År	2015	2016	2017
Antall med fullført grad	43	57	42
Prosent frafall	40.8%	25.9%	33.7%

Som det framgår av tabell 3 er det et visst frafall på programmet. Noe av dette kompenseres med suppleringsopptak, idet årstudiestudenter kan søke om internt opptak til programmets andre og tredje år. En årsak til frafallet før 2016 har vært at en del studenter på programmet forbedret sine karakterer på årsstudiet for så søke opptak til profesjonsstudiet i psykologi. Dette er ikke lenger aktuelt da opptaket til profesjonsstudiet nå skjer via samordnet opptak (direkte opptak til seksårig profesjonsstudium). Det drives et arbeid på fakultetet for å kartlegge årsaker til frafall.

Tabell 4. Overgang fra bachelorgraden i generell psykologi til andre studieprogramnivå ved UiB 2015-2020

F Overganger på Studieprogramnivå

Fakultet fra	Studieprogram fra	Fakultet til	Studieprogram til	
17 Det psykologiske fakultet	BAPS-PSYK Bachelorprogram i generell psykologi	11 Det humanistiske fakultet	BAHF-FILO Bachelorprogram i filosofi	1
			BAHF-KUN Bachelorprogram i kunsthistorie	1
		13 Det medisinske fakultet	BAMD-NUHUM Bachelorprogram i human ernæring	4
		15 Det samfunnsvitenskapelige fakultet	BASV-AORG Bachelorprogram i administrasjon og org..	1
			BASV-JOU Bachelorprogram i journalistikk	1
			BASV-JOURN Bachelorprogram i journalistikk	1
			BASV-MIX Bachelorprogram i medie- og interaksjonsd..	1
			BASV-SANT Bachelorprogram i sosialantropologi	2
			BASV-SAPO Bachelorprogram i sammenliknende politi..	1
			BASV-SOS Bachelorprogram i sosiologi	3
			BASV-SØK Bachelorprogram i samfunnsøkonomi	1
		17 Det psykologiske fakultet	BAPS-AOP Bachelorprogram i arbeids- og organisasjon..	11
			BAPS-PED Bachelorprogram i pedagogikk	3
		18 Fakultet for kunst, mu..	BAKUNST Bachelorprogram i kunst	1
Grand Total				31

Tabell 4 viser at i alt 31 studenter sluttet ved bachelorgraden i generell psykologi ved UiB og begynte på andre studieprogram ved samme lærested. Den største avgangen er til SV-fakultetet (n=11) og til egne andre program (n=14). For overgangen til studieprogram ved SV-fakultetet er det intet program som der særlig peker seg ut. Internt er det imidlertid åpenbart at størstedelen av overgangene (11 av 14) er til bachelorgraden i arbeids- og organisasjonspsykologi. Denne overgangen er ganske sømløs idet

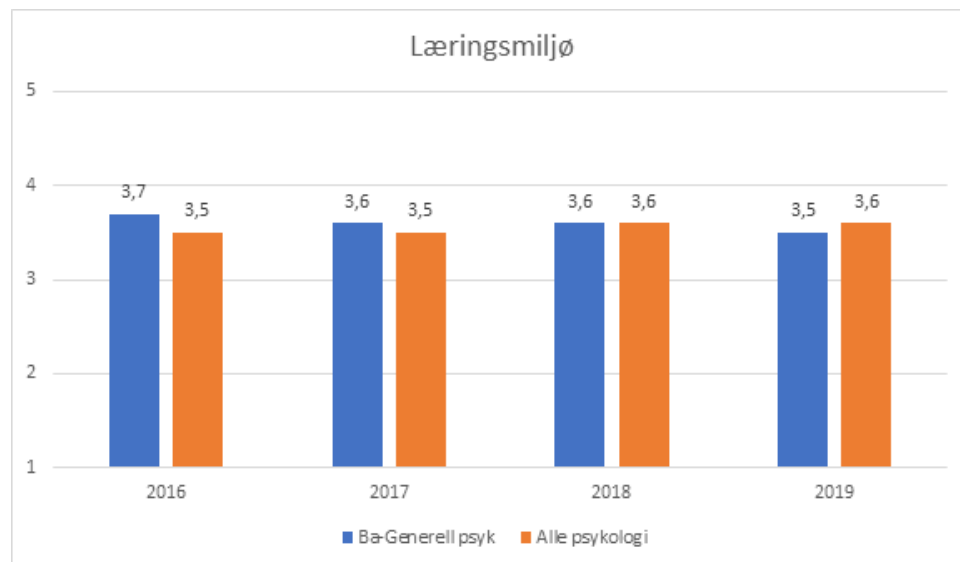
førsteåret er felles for bachelorgraden i generell psykologi og bachelorgraden i arbeids- og organisasjonspsykologi. Denne overgangen muligens en utfordring. Det er tatt grep for å hindre dette (ved at obligatoriske og lukkede kurs ved bachelorgraden i arbeids- og organisasjonspsykologi også er åpen for studentene ved bachelorgraden i generell psykologi), men mulige videre tiltak for å begrense denne overgangen bør utredes.

Informasjonen er ment å skulle supplere informasjon om frafall ved vise at noe frafall er intern mobilitet. Definisjonen på bytte av studieprogram, er studenter som har vært registrert som aktive på det aktuelle studieprogrammet, og som etter 2 semester er registrert som aktive på et annet studieprogram. Oversikten gir ingen informasjon om hvor i studieløpet bytte av program skjer.

Vurdering av læringsmiljø

Det er eget fagutvalg for psykologistudenter, hvorav det er spesifikke tillitsvalgte for bachelorgraden. Det er også lesesalsplasser til studentene i Christiesgt. 12. Lesesalsplassene er imidlertid ikke allokert utelukkende til studenter på bachelorprogrammet. På årsstudiet har det i mange år vært dubleringsforelesninger. Her har fakultetet besørget at bachelorstudentene alle møter til de samme forelesningene for å skape tilhørighet. Psykologisk studentforening er en paraplyorganisasjon og det øverste studentpolitiske organet for studenter ved Det psykologiske fakultet, og driver også en rekke sosiale tiltak, som fadderuken, sosialkomite, og en egen studentavis. Studentene ved fakultetet har også en egen bar (Kurerbar) der ulike sosiale og faglige arrangementer avvikles. Læringsmiljøet ved bachelorgraden i generell psykologi er evaluert gjennom studiebarometeret. Resultatene er vist i figur 1. Det er nylig etablert en egen mentorordning ved fakultetet, som innebærer at alle nye studenter på studieprogrammet får tilbud om en mentor, som er en viderekommen student fra samme studieprogram.

Figur 1: Evaluering av læringsmiljøet ved bachelorgraden i generell psykologi 2016-2019

Resultatene viser samlet at læringsmiljøet blir vurdert som rimelig bra, med små endringer over år (fra 2016-2019). Læringsmiljøet blir vurdert som omtrent likt det som gjelder psykologiutdanninger samlet i Norge. En svakhet med datagrunnlaget er at svarprosenten er forholdsvis lav og resultatene må på grunn av dette fortolkes med noe varsomhet.

Krav til studietilbudet i Studietilsynsforskriften

System for kvalitetssikring

§ 4-1 Krav til det systematiske kvalitetsarbeidet (3): Institusjonen skal ha ordninger for systematisk å kontrollere at alle studietilbud tilfredsstiller kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 til § 3-4 og kapittel 2 i denne forskrift.

Kvalitetssikring

Evaluering finner sted på ulike nivå. En del skjer uformelt, i det studenter fortløpende kan gi tilbakemelding til lærer (for eksempel muntlig eller på epost) om forhold som kan/bør forbedres eller gi tilbakemeldinger på forhold som fungerer bra. Evaluering finner også sted formelt ved at alle emner blir evaluert av emneansvarlig i etterkant av undervisningen ved de ordinære undervisningssemestrene. På Institutt for samfunnspsykologi er emneevaluering og en årlig egenvurdering slått sammen. På bakgrunn av disse evalueringene utarbeider programansvarlig en rapport som vil bli behandlet i undervisningsutvalget og videre av instituttledelsen. Noen emneansvarlige legger også på eget initiativ inn evaluering underveis i undervisningsforløpet.

Hvert år er det også en fagfellevurderer fra et annet lærested som utarbeider en fagfellevurderingsrapport med utgangspunkt i en gitt bestilling fra fagmiljøet på programmet. Når det gjelder endringer på emnenivå har dette stort sett omhandlet mindre justeringer som endringer i anbefalt litteratur, endringer i rekkefølgen på undervisning samt mindre endringer i antall forelesninger på spesifikke tema.

På programnivå har endringene heller ikke vært store i perioden 2015-2020. En imidlertid større endring omfattet årsstudiet (del av bachelorgraden) der exphil ble flyttet ut av dette. Dette muliggjorde opprettelsen av flere valgfrie emner, hvert på 15 studiepoeng. En annen endring innebar et nytt kurs på 5 studiepoeng (Artikkellesing i generell psykologi). Utover dette har det ikke ut fra evalueringene vært behov for større justeringer av verken enkeltemner eller kurssammensetningen, innholdet eller profilen på programmet for øvrig. Det foreligger per nå ingen planer om større endringer på emne eller programnivå.

Studentinvolvering

Studentene involveres på flere nivå. Det laveste nivået involverer direkte og uformell kontakt med lærer, emne- og programansvarlig. Videre inviteres og oppfordres alle studentene til å delta i formell evaluering av alle emner. Når emneevalueringer gjennomføres oppfordres også emneansvarlig til å inkludere tillitsvalgte student ved utforming av endelig rapport. Dette er også implementert ved programmet. Videre er det studentrepresentasjon i utvalg som går igjennom og godkjenner evalueringsrapporter. Dette omfatter instituttets undervisningsutvalg (UU) og kvalitets- og

undervisningsutvalget (KUE) ved fakultetet. Studentene er også med, via representasjon i UU og KUE å gjennomgå og godkjenne fagfellelvurderer-rapportene som omfatter mindre eller større deler av hele programmet. Tillitsvalgt på 3. året på bachelorgraden har lest igjennom og kommentert på denne rapporten.

Tilhørende forskrifter

§ 2-1 Forutsetninger for akkreditering (1): Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt.

Alle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter er oppfylt. Utdanningen er ikke underlagt spesifikke rammeplaner.

Studieplan

§ 2-1 Forutsetninger for akkreditering (2): Informasjon om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon samt muligheter for studentutveksling.

Vi vurderer at studieplanen oppfyller punktene i forskriften. Studiets innhold blir i planen kort og konsist oppsummert, med vekt på innhold, læringsutbytte og undervisnings- og vurderingsformer. I tillegg blir hvert emne som inngår i bachelorprogrammet beskrevet med én setning om hva som er tenkt læringsutbytte. Studieplanen har også en punktvis liste med anbefalt rekkefølge på emnene som inngår i graden. Det blir beskrevet hvilke emner som må være bestått før man får meldt seg opp til bacheloroppgaven. Muligheter for utveksling er også kort beskrevet, mer utfyllende informasjon om utveksling finnes på studieprogramsidene. Studieplanen for selve programmet er ikke blitt revidert de siste årene.

Studieplanen til årsstudiet i psykologi, som utgjør førsteåret i bachelorgraden i generell psykologi og arbeids- og organisasjonspsykologi, gjennomgikk en større revisjon i forbindelse med at årsstudiet ble lagt om og det ble direkte opptak til profesjonsstudiet. Endringen innebar at ex.phil. ble fjernet og at årsstudiet dermed ble utvidet fra 50 til 60 studiepoeng i psykologi. Det ble da opprettet flere valgfrie emner på 15 studiepoeng.

Studieplan for bachelor og årsstudiet er vedlagt rapporten.

Nivå på læringsutbyttet

§ 2-2 Krav til studietilbudet (1): Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk

<https://www.nokut.no/norsk-utdanning/nkr/beskrivelser-av-laringsutbytte-for-nivaene-i-nkr/>

Læringsutbyttene for Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR) er tredelt og ser slik ut for bachelornivå:

Kunnskap

Kandidaten ...

- har bred kunnskap om sentrale temaer, teorier, problemstillinger, prosesser, verktøy og metoder innenfor fagområdet
- kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet
- kan oppdatere sin kunnskap innenfor fagområdet
- har kunnskap om fagområdets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet

Ferdigheter

Kandidaten ...

- kan anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid på praktiske og teoretiske problemstillinger og treffe begrunnede valg
- kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning
- kan finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og framstille dette slik at det belyser en problemstilling
- kan beherske relevante faglige verktøy, teknikker og uttrykksformer

Generell kompetanse

Kandidaten ...

- har innsikt i relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger
- kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver og prosjekter som strekker seg over tid, alene og som deltaker i en gruppe, og i tråd med etiske krav og retningslinjer
- kan formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig, muntlig og gjennom andre relevante uttrykksformer kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre med bakgrunn innenfor fagområdet og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis
- kjenner til nytenking og innovasjonsprosesser

Studieplanene til alle emnene på programmet samt programmet som sådan er gjennomgått og er kvalitetssikret slik at formuleringer og læringskrav er avpasset bachelornivået.

Læringsutbytte og infrastruktur

§ 2-2 Krav til studietilbudet (4): Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Innhold og oppbygging

Læringsutbytte for programmet er delt i tre områder, kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbytte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskapar

Kandidaten...

- Har kunnskap om og forståing for sentrale tema innan fagområdet psykologi.
- Kan forstå korleis eit psykologisk fenomen kan studerast og forklarast på fleire måtar og vurdere ulike teoretiske forklaringar opp mot kvarandre.
- Kan beskrive faget si historiske utvikling.
- Kan halde seg oppdatert på fagområdet psykologi.

Ferdigheiter

Kandidaten...

- Kan vurdere ulike forskingsmetodar for innsamling og analyse av eit datamateriale.
- Kan anvende ulike psykologiske perspektiv i analyse og beskriving av eit fenomen
- Kan gjennomføre litteratursøk og sette seg inn i og vurdere relevant faglitteratur.
- Kan demonstrere god skriftleg og munnleg formidlingsevne i tråd med psykologidisiplinen.
- Kan gjennomføre eit sjølvstendig avgrensa akademisk arbeid i tråd med faglege, metodiske og etiske retningslinjer.

Generell kompetanse

Kandidaten...

- Kan vise ei kritisk tilnærming til gjeldande kunnskap og praksis innanfor det psykologiske fagfeltet.
- Kan arbeide sjølvstendig, organisere og planlegge eget arbeid innanfor gitte fristar, og i tråd med etiske krav og retningslinjer.
- Kan formidle sentralt fagstoff både skriftleg og munnleg til ulike publikum.
- Har innsikt i relevante fagetiske problemstillingar.

Figur 2. Bachelorprogrammets kursportefølje over de seks semestrene

HØST 1. semester	PSYK111 (15 SP) Innføring i psykologi og psykologiens historie	PSYK112 (10 SP) Sosialpsykologi Personlighetspsykologi	PSYK113 (5 SP) Innføring i metode Vitenskapsteori
VÅR 2. semester	PSYK114 (15 SP) Biologisk psykologi Kognitiv psykologi Utviklingspsykologi	VALGFRIE EMNER PSYK106 Personalpsykologi (15 SP) PSYK109 Motivasjonspsykologi (15 SP) PSYK115 Søvn, døgnrytme, atferd (15SP) PSYK116 Miljøpsykologi (15SP) PSYK117 Operativ psykologi (15 SP)	
HØST 3. semester	PSYK207 (15SP) Læring og atferdspsykologi	PSYK208 (15SP) Affekt og kognisjon	
VÅR 4. semester	EXPHIL (10 SP)	PSYK202(15SP) Metode	PSYK206 (5 SP) Artikkellesing i generell psykologi
HØST 5. semester	VALGFRIE EMNER (30 SP)		
VÅR 6. semester	VALGFRITT EMNE (15 SP)	PSYK250 (15 SP) Bacheloroppgave	

Det er lagt opp til en klar progresjon i programmet. Det første året gis en generell introduksjon til alle basaldisiplinene i psykologien. Internt på første året er det også en naturlig progresjon i det kurset PSYK111 innebærer en generell introduksjon, og der de øvrige kursene innebærer en viss videre fordypning i basalemnene. På år 2 gis en større fordypning og spesialisering innen visse tema som læring, affekt og kognisjon og metode. Det tredje året muliggjør i stor grad utveksling og her finner en også bacheloroppgaven.

I fagfellevurderer-rapporten for programmet 2020 ble fagfellen bedt om å vurdere om læringsutbyttene på de enkelte emnene var i tråd med Kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning. Konklusjonen fra fagfellen var som følger:

Summert opp så tilfredsstiller alle emna krava til kunnskap. Alle emna dekker det relevante tema godt og gir ei innføring i oppdatert teori og forskning, samtidig som historiske perspektiv er tatt med. Ferdigheiter er vanskeligare å vurdere, då det i stor grad avheng av innhaldet i seminar, gruppearbeid og øvingar. Alle emna har seminaraktivitet, og enkelte emne har også øvingar, så det er lagt til rette for at studentane kan anvende kunnskapen, reflektere over fagleg aktivitet, finne relevant litteratur, og beherske faglege verktøy. Alle emna tilfredsstiller minst tre av dei fem krava til generell kompetanse, og enkelte emne tilfredsstiller alle krava. Kvart emne oppfyller derfor fleire krav i kvalifikasjonsrammeverket. Programmet som heilskap tilfredsstiller utan tvil kvalifikasjonsrammeverket for bachelorutdanningar.

Det konkluderes med at studietilbudets innhold og oppbygging er tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Infrastruktur

Gitt kullstørrelsene skulle det ideelt skulle det vært undervisningsrom med større kapasitet ved fakultetet. En del undervisning gis derfor på andre fakultet som har undervisningsrom med større kapasitet. Avstanden fra disse er imidlertid kort. Bibliotekjenestene ved fakultetet er nå slått sammen med tjenestene for to andre fakultet (SV og Griegakademiet), og finnes tilgjengelig i et eget bygg. De tekniske og administrative tjenestene blir nå (fra 2021) tilgjengelig i hovedbygget som huser bachelorstudentene. Læringsplattformen Mitt UiB (Canvas) har vært brukt en del år og fungerer bra. I forbindelse med det økte behovet for digital undervisning i forbindelse med covid-19 pandemien, ble denne type infrastruktur for programmet raskt utbygget, slik at den ivaretok behovene på en tilfredsstillende måte. Lesesalsplasser for studentene finnes i ett bygg, men ingen av lokalene er øremerket kun for bachelorstudenter. I forbindelse med bacheloroppgaver brukes til tider laboratorier og labutstyr – dette er tilgjengelig i Christiesgt. 12 og ved BB-bygget. Samlet er infrastrukturen knyttet til programmet akseptabel.

Undervisnings- og vurderingsformer

§ 2-2 Krav til studietilbudet (5): Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.

Alle emner på studieprogrammet har et undervisningsopplegg bestående av forelesninger og seminarer. Antall forelesninger og seminarer er tilpasset hvert emne slik at læringsmål blir nådd og aktuell litteratur blir gjennomgått. Antall studiepoeng legger også føringer for dette.

Tabell 5. Oversikt over planlagte forelesninger og seminarer for obligatoriske kurs for studieåret 2020-2021 (utenom ex.phil.)

EMNE	STUDIEPOENG	FORELESNINGER	SEMINARER
PSYK111 Innføring i psykologi og psykologiens historie	15	2 timer X 17	2 timer X 8
PSYK113 Innføring i metode	5	2 timer X 9	2 timer X 4
PSYK112 Sosial- og personlegdomspsykologi	10	2 timer X 13	2 timer X 6
PSYK114 Utviklings-, kognitiv og biologisk psykologi	15	2 timer X 18	2 timer X 6
PSYK202 Metode	15	2 timer X 12	Kvalitativ: 2 timer X 4 Kvantitativ: 2 timer X 6
PSYK206 Artikkellesning i generell psykologi	5	2 timer X 3	2 timer X 2
PSYK207 Læring og atferdspsykologi	15	2 timer X 10	2 timer X 4
PSYK208 Affekt og kognisjon	15	2 timer X 12	2 timer X 10
PSYK250 Bacheloroppgåve i generell psykologi	15		

Noen emner inkluderer også mer spesifiserte undervisningsformer på seminarene som f.eks.:

- metodeøvelser i PSYK202
- organiserte diskusjoner i PSYK206
- praktiske øvelser i grupper med innlevering av rapport i PSYK207
- gruppearbeid med videopresentasjon på PSYK208
- gruppearbeid på bacheloroppgave i PSYK250

Gjennom seminarer og gruppearbeid blir det lagt opp til at studenter kan delta aktivt i egen læring. Studentene skal lære: Å jobbe/samarbeide med andre, presentere stoff, kunne diskutere og stille spørsmål, samt å jobbe med ulike skriveprosesser.

Forelesingene skal strukturere stoffet for studentene, peke på sentrale problemstillinger på feltet, forklare og redegjøre begreper og teorier, komplettere litteraturen og forklare vanskelig tilgjengelig stoff.

I tillegg er det utarbeidet et digitalt undervisningssupplement, psykologiskriving.uib.no, som inneholder opplæring i akademisk skriving, gjennomgang av typiske feil på eksamen, opplæring i studieteknikk og en modul om takling av eksamensangst. I tillegg ligger det ute en rekke eksempelbesvarelser i de ulike emnene.

Vurdering fra fagfellerapport 2020 konkluderer med «at studieprogrammet har undervisningsformer som er i tråd med studieplanen».

Tabell 6. Oversikt over vurderingsformer per høst 2020 i obligatoriske emner.

Emne	Studiepoeng	Obligatorisk aktivitet	Eksamen
PSYK111 Innføring i psykologi og psykologiens historie	15	Innlevering av oppgave	4 timers skoleeksamen
PSYK113 Innføring i metode	5	Ingen	3 timers skoleeksamen
PSYK112 Sosial- og personlegdomspsykologi	10	Ingen	4 timers skoleeksamen
PSYK114 Utviklings-, kognitiv og biologisk psykologi	15	Flervalgsprøve (fjernes våren 2021)	5 timers skoleeksamen
PSYK202 Metode	15	2 flervalgsprøver Innlevering av oppgave	4 timers skoleeksamen
PSYK206 Artikkellesning i generell psykologi	5	• 1 gruppeessay • Tilbakemelding på essay • Muntlig gruppepresentasjon av artikkel	2 dagers hjemmeeksamen
PSYK207 Læring og atferdspsykologi	15	Skriftlig rapport	4 timers skoleeksamen
PSYK208 Affekt og kognisjon	15	Ingen	4 timers skoleeksamen
PSYK250 Bacheloroppgåve i generell psykologi	15	• Orienteringsmøte • Veiledningskontrakt • Muntlig presentasjon av oppgave og deltakelse på presentasjonsdag • Kurs i APA-standard	Bacheloroppgave

Fagmiljøet har i de senere årene gått igjennom de obligatoriske aktivitetene og har i tråd med fagfellevaluerer-rapport redusert noe på disse. Grunnet størrelsen på studentmassen har en til nå vektlagt skoleeksamen som evalueringsform og finner den hensiktsmessig og godt tilpasset ressursituasjonen ved programmet. Det foreligger ikke nåværende planer om endringer vedr. disse parametrene på programmet.

Faglig innhold

§ 2-2 Krav til studietilbudet (2): Studietilbudet skal være faglig oppdatert og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv.

Dersom mastergradsstudier:

Krav til akkreditering i Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-2. Akkreditering av mastergradsstudier

(1) Mastergradsstudiet skal være definert og avgrenset og ha tilstrekkelig faglig bredde.

Faglig oppdatert studietilbud

En styrke ved programmet er at alle vitenskapelige ansatte er aktive forskere, som således gjennom sin forskningsaktivitet blir fortløpende faglig oppdatert. Emnene gjennomgås jevnlig kritisk av både emneansvarlig, studenter og fagfellevurderer. I tillegg benyttes litteratur som jevnlig kommer i nye utgaver og som slik sikrer faglig oppdatering. Ved opprettelsen av valgfrie kurs ved programmet/årsstudiet ble flere nye og dagsaktuelle kurs som miljøpsykologi, døgnrytmer, søvn og atferd, samt operativ psykologi, etablert. Samlet vurderes det slik at studietilbudet fortløpende blir faglig oppdatert.

Relevans

Bachelorprogrammet i generell psykologi er ikke direkte profesjonsrettet. Det gir en generell og forholdsvis bred innføring i psykologiens basaldisipliner og forskningsmetodikk. Med tanke på direkte yrkesutøvelse egner utdannelsen seg til både private og offentlig sektor. Tema som det kan være naturlig å arbeide med etter endt utdanning kan være undervisning, ulike former for saksbehandling, konsulentarbeid, media, og ulike former for organisasjonsarbeid. Spesifikt er det kjent at noen etter endt utdanning arbeider som miljøterapeuter eller arbeidsledere i kommunale boliger. Utdannelsen egner seg ellers godt som tillegg til utdannelser som lærer, administrasjon og ledelse. Studiet gir et godt grunnlag for en rekke masterløp, særlig innen psykologi og tilstøtende fagfelt. Programmets relevans for arbeidsliv og videre studier formidles skriftlig via UiB sine nettsider. Det informeres også om dette på orienteringsmøter, samt ved individuell studieveiledning.

Arbeidsomfang

§ 2-2 Krav til studietilbudet (3): Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500–1800 timer per år for heltidsstudier.

Kursene på programmet er dimensjonert ut fra studiepoeng, der 1 studiepoeng antas å tilsvare en arbeidsmengde på 30 timer. Ifølge fagfellerapporten fra 2018 var innslaget av obligatorisk aktivitet i programmet noe større enn ved tilsvarende program ved UiO og NTNU. På dette grunnlag ble obligatorisk aktivitet på programmet noe nedskalert i 2019/2020 (flervalgsprøver ble fjernet på PSYK112, PSYK113 og fjernes fra PSYK114 fra våren 2021. Obligatoriske element er også fjernet fra PSYK208). Undervisningen for emner samkjøres i den forstand at den vurderte arbeidsbelastning følger de nasjonale normene (30 timer per studiepoeng). Når det gjelder eksamen i emner innenfor samme semester besørgeres at det er en del tid mellom disse. Ifølge Studiebarometeret rapporterte studenter ved programmet i 2019 at de i gjennomsnitt brukte 33.0 timer per uke til egenstudier og 7.6 timer per uke på læringsaktiviteter organisert av institusjonen. Tabell 7 viser timer rapportert brukt på egenlæring

og læringsaktiviteter organisert av institusjonen ved ulike bachelorprogram i psykologi i 2019 ved ulike læresteder i Norge.

Tabell 7. Timer brukt per uke på egenlæring og læringsaktiviteter organisert av lærested ved ulike bachelorprogram i psykologi ved norske læresteder 2019 (fra studiebarometeret)

Institusjon	Egenlæring	Læringsaktiviteter organisert av lærested	Totalt timer
Bachelor i generell psykologi UiB	33.0	7.6	40.6
Bachelor i psykologi Lillehammer	27.9	8.2	36.1
Bachelor i psykologi NTNU	16.8	9.9	26.7
Bachelor i generell psykologi UiO	16.2	9.2	25.4
Bachelor psykologi OsloMet	12.4	14.6	27.0
Bachelor arb/org UiB	30.4	6.3	36.7
Bachelor i psykologi UiT	25.2	7.9	33.1
Bachelor i anvendt psykologi Bjørknes	15.6	8.5	24.1
Bachelor kultur og samfunnspsykologi Ansgar	11.4	11.8	23.2
Bachelor i trenerrollen og idrettspsykologi NiH	10.1	14.2	24.3

Som det fremgår av tabellen rapporterer studentene ved bachelorprogrammet i generell psykologi at de bruker mer tid på studiene enn studenter ved sammenliknbare studier, særlig når det gjelder egenlæring. Tidsbruk som overstiger vanlig arbeidsuke (37.5 timer) reflekterer muligens at omfanget er noe stort. Det bør kanskje derfor vurderes å redusere noe på litteraturomfanget på enkelte emner. Det bør imidlertid nevnes at utvalget som svarte fra bachelorprogrammet i generell psykologi var lite, bare 15 studenter.

Kobling til forskning

§ 2-2 Krav til studietilbudet (6): Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

Alle de vitenskapelige ansatte på programmet har doktorgrad og nesten alle forelesninger blir gitt av personell med doktorgrad. Dette, sammen med læringsmål og anbefalt litteratur sikrer og bidrar til at undervisningen er forskningsbasert. I tillegg er det 2 metodekurs på programmet (PSYK113 Innføring i metode og PSYK202 Metode) som spesifikt vektlegger forskningsmetoder og relevante analyser i kursene. Når det gjelder praktisk erfaring med forskning er dette for studentenes egen del mest relevant på bacheloroppgaven. Her tilbys veiledning fra forskere i ulike miljø. Det vektlegges at bacheloroppgavene skal være knyttet til og reflektere reell forskning og i mange tilfeller er bacheloroppgavene integrert i pågående forskning ved instituttet/fakultetet.

Internasjonalisering

§ 2-2 Krav til studietilbudet (7): Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.

§ 2-2 Krav til studietilbudet (8): Studietilbud som fører fram til en grad, skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.

Programmet er godt tilrettelagt for internasjonalisering. I studieløpet er ett semester (5. semester) utelukkende viet valgfrie emner, der mulighetene således spesifikt er tilrettelagt for utveksling. Fakultetet har en rekke utvekslingsavtaler (<https://www.uib.no/utvekslingsavtaler>) med universitet i Norden, Europa, Australia, New Zealand, Sør-Afrika, USA og Canada. Hvert semester arrangerer fakultetet en internasjonal dag der det informeres om utvekslingsmuligheter. Ved fakultetet er det også en konsulent med hovedansvar for veiledning om utveksling. Et mulig forbedringspunkt gjelder undervisningstilbud på engelsk. Her er det per i dag kun et kurs på programmet (PSYK250 Bacheloroppgave) der dette er mulig. Studenter fra utlandet kan imidlertid ta andre engelskspråklige kurs ved fakultetet.

Praksis

Det er ingen praksisrelatert programfestet aktivitet ved bachelorgraden i generell psykologi. Dette er begrunnet i at kursporteføljen har mer akademisk psykologi som fokus og at utdanningen ikke er innrettet mot en spesifikk type yrkesretting.

Krav til fagmiljø i Studietilsynsforskriften

Studietilsynsforskriften kapittel 2. Akkreditering av studietilbud, § 2-3. Krav til fagmiljø

Fagmiljøets størrelse

§ 2-3 Krav til fagmiljø (1): Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

§ 2-3 Krav til fagmiljø (4): Minst 50 prosent av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

a) For studietilbud på bachelorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse.

b) For studietilbud på mastergradsnivå skal 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 prosent med professor- eller dosentkompetanse. c) For studietilbud på doktorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 50 prosent med professor- eller dosentkompetanse.

Som tidligere nevnt har bachelorgraden i generell psykologi 60 studieplasser per år, 180 studieplasser til enhver tid, fordelt på 3 år. Pga. noe forventet frafall tilbys det flere studieplasser enn det studiet er dimensjonert for. Fagmiljøet er dimensjonert i forhold til antall studenter gitt oppgavene som skal løses overfor studentmassene.

Programansvarlig for studieprogrammet er også programansvarlig for årsstudiet i psykologi, som utgjør førsteåret i bachelorgraden. Programansvaret for disse to programmene (som overlapper) utgjør hovedparten av hans stilling på UiB.

Fagmiljøet på programmet har vært stabilt over tid og på de fleste av emnene har samme person hatt rollen som emneansvarlig i hele evalueringsperioden. I årene etter at førsteårsemnene (årsstudiet) ble revidert i 2016, har alle emner på programmet hatt emneansvarlige med stilling som førsteamanuensis eller professor ved fakultetet. Flere av de emneansvarlige har kompetanse til å være ansvarlige for flere emner, slik at det blir mulighet for en viss rotasjon på emneansvaret. Alle emneansvarlige er ansatte ved Institutt for samfunnspsykologi eller et annet institutt ved fakultetet i minst 50 % stilling, det samme med det store flertallet av forelesere. Hoveddelen av forelesninger på alle emner blir holdt av postdoktorer, førsteamanuenser eller professorer. Det er få timelærere som er inne på årsstudiet og bachelorgraden i generell psykologi.

Seminarer på førsteårsemnene blir vanligvis holdt av viderekomne studenter og stipendiater, mens seminarer på andre og tredje året på programmet stort sett blir holdt av personell med førstestillingskompetanse. Stipendiater blir ofte trukket inn når det gjelder tilbakemelding på oppgaver, sensur og seminarledelse, men også faste vitenskapelig ansatte er tungt involvert i tilbakemeldinger på obligatoriske innleveringer og i sensur.

En svakhet kan være at de fagpersonene som er involvert på programmet sitter litt i ulike miljøer, både faglig og fysisk. Den naturlige daglige kontakten mellom fagpersonene er således noe begrenset. Det er også samlet sett et relativt lite miljø – og kan være sårbart for sykdom/permisjon.

Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse

§ 2-3 Krav til fagmiljø (2): Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.

Alle de faglige ansatte i faste stillinger på programmet har doktorgrad i psykologi eller tilstøtende fagfelt og godkjent opplæring i universitetspedagogikk. Det tilbys jevnlig ulike undervisnings- og pedagogisk baserte kurs som ansatte kan ta (frivillig). Det er også mulig å søke om midler til utdanningsrelaterte tiltak som kan implementeres på emne- og programnivå.

Faglig ledelse

§ 2-3 Krav til fagmiljø (3): Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet.

Programmet har siden oppstarten hatt en entydig faglig ledelse i form av programstyreleder, senere programansvarlig. Dette er en person i 100% fast vitenskapelig stilling ved instituttet. Programansvarlig har, basert på vedtak i fakultetsstyret, følgende delegert beslutningsmyndighet som innebærer å:

- Forberede og innkalle emneansvarlige på programmet til regelmessige møter, inkludert emner som blir gitt av andre institutt.
- Initiere tilnærminger og tiltak for å sikre helheten i programmets studietilbud, inkludert kontakt med programsensor, og sikre at emnebeskrivelser og gjennomføring av emnene er i tråd med intensjonene i kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (NKR).
- Bistå med faglige innspill der det er nødvendig i programkoordinators administrative arbeid.
- Være pådriver for utvikling og endring av det faglige tilbudet som inngår i programmet i samråd med instituttledelsen og emneansvarlig.
- Bidra til løpende kvalitetssikring på programnivå. Sikre at emne- og programevaluering, herunder fagfellerapport og evalueringsrapport, gjennomføres i samarbeid med emneansvarlig.
- Følge opp de vitenskapelige tilsatte i samarbeid med instituttledelsen og emneansvarlig for å sikre at all studieplanfestet undervisning (forelesning, veiledning og sensur) gjennomføres med høy kvalitet, samt anbefale tiltak for kompetanseheving
- Holde kontakt med studenttillitsvalgt(e)
- Ha ansvar for orienteringsmøter for studentene.
- Foreslå opptakskomiteé der dette er nødvendig.
- Initiere og legge til rette for internasjonalisering på studieprogrammet, herunder student- og lærerutveksling.
- Sikre at rutiner for skikkethetsvurdering følges og at de er godt kjent blant ansatte og studenter (gjelder de programmene som er omfattet skikkethetsforskrift)

Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse

§ 2-3 (5): Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

De fast ansatte ved programmet har bred faglig profil. Alle har doktorgrad og har fullført nødvendige kurs i universitetspedagogikk. Faglige forskningsinteresser til de ansatte på programmet omfatter alle psykologiens basaldi disipliner som kognitiv psykologi, nevrokognitiv psykologi, utviklingspsykologi, personlighetspsykologi, biologisk psykologi og sosialpsykologi. Disse temaene er godt dekkende og relevant for undervisningsporteføljen.

Internasjonalt og nasjonalt samarbeid

§ 2-3 (6): Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad, skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

Internasjonalt samarbeid som er relevant for programmet gjelder først og fremst utveksling, der det foreligger en rekke bilaterale avtaler om gjensidig studentutveksling. De ansatte på programmet er alle aktive forskere med et stort internasjonalt nettverk. Sistnevnte er kanskje mest aktuelt for programmet når det gjelder bacheloroppgaven, som ofte er relatert til ulike typer pågående forskningsprosjekter, der både nasjonalt og internasjonalt samarbeid inngår. På bacheloroppgavene er det en bred gruppe av ansatte (også ansatte som ikke har sine primærarbeidsoppgaver knyttet til programmet) som tilbyr veiledning.

Vedlegg

1. Bestillingsbrev og mal
2. Studieplan bachelorprogrammet i generell psykologi
3. Studieplan årsstudiet i psykologi
4. Fagfellellevurderinger
 - a. 2020
 - b. 2018/2019
 - c. 2016
 - d. 2015
5. Emnebeskrivelser
6. Programevaluering 2014